

# Generella direktiv om läkemedelsbehandling Avdelning 61 Kirurgkliniken, NU-sjukvården

## Bakgrund

### Generella ordinationer

Endast läkare får ordinera läkemedel enligt generella direktiv (GO). Läkemedel som får ges enligt generella direktiv ska vara fastställda av verksamhetschef, medicinskt ansvarig läkare eller läkare med särskilt uppdrag. Verksamhetschef beslutar om generella direktiv ska tillämpas, och vem som får utfärda dessa. På Kirurgkliniken är det Vårdenhets överläkare på enheterna. Direktiven ska vara daterade och undertecknade.

Ordnationen omfattar läkemedel som får ges av sjuksköterska efter behovsbedömning utan kontakt med läkare. Sjuksköterskan ska kontrollera indikation och kontraindikationer, att överkänslighet inte föreligger samt att aktuellt läkemedel inte redan är ordinerat eller nyligen utsatt. Sjuksköterskan ska även dokumentera ordinationen inklusive behovsbedömningen i journalen.

Ordnationerna ska utfärdas mycket restriktivt och omprövas minst årligen. I de fall läkaren kan förutse patientens läkemedelsbehov ska i stället stående ordination eller ordination vid behov utfärdas. Samtliga läkemedel är kontraindicerade om det föreligger känd överkänslighet mot det aktiva ämnet eller hjälpämnet. Doseringarna gäller vuxna över 18 år och ej gravida eller ammande kvinnor.

## Styrande författning

HSLF-FS 2017:37 om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

Enligt föreskrift HSLF-FS 2017:37 6 kap. ska ett generellt direktiv vara skriftligt och innehålla uppgifter om:

- Läkemedelsnamn eller aktiv substans.
- Läkemedelsform.
- Läkemedlets styrka.
- Dosering.
- Maxdos.

- Administreringsätt.
- Indikationer och kontraindikationer.
- Antalet tillfällen som läkemedlet får ges utan att en läkare kontaktas.

## Syfte

Upprätta en lista för vårdenheten enl. rekommenderad mall Generella direktiv om läkemedelsbehandling från [Regional rutin för läkemedelshantering i Västra Götalandsregionen.pdf](#) på läkemedel som omfattas av generella ordinationer, liksom indikationerna och kontraindikationerna samt doseringen och antalet tillfällen som läkemedlet får ges till en patient utan att en läkare kontaktas framgår.

| <b>Rutin:</b><br>Generella direktiv om läkemedelshantering |                                                                                                                                                                                              | <b>Gäller vid:</b><br>Avdelning 62 Kirurgi                                                        |                                     |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| <b>Revideras<br/>årligen</b>                               | <i>Innehållsansvarig (sign)</i>                                                                                                                                                              | <i>Godkänd/Fastställd av<br/>(sign)</i>                                                           | <b>Gäller fr o m<br/>2026-09-10</b> |
| <i>Arkiv:<br/>Bevaras</i>                                  | <i>Namnförtydligande och<br/>titel</i><br><br><i>Maria Normann<br/>veÖL Nedre gastro-<br/>sektionen</i><br><br><i>Ida Martinsson<br/>veÖL ÖNH</i><br><br><i>Emilia Geirup<br/>teamledare</i> | <i>Namnförtydligande och<br/>titel</i><br><br><i>Andreas Samuelsson<br/>Verksamhetsöverläkare</i> |                                     |

## Generella direktiv om läkemedelsbehandling

Endast läkare får ordinera läkemedel enligt generella direktiv (GO). Ordinationen omfattar läkemedel som får ges av sjuksköterska efter behovsbedömning utan kontakt med läkare. Sjuksköterskan ska kontrollera indikation och kontraindikationer, att överkänslighet inte föreligger samt att aktuellt läkemedel inte redan är ordinerat eller nyligen utsatt. Sjuksköterskan ska även dokumentera ordinationen inklusive behovsbedömningen i journalen.

| Läkemedel,<br>Läkemedelsform<br>styrka    | Dos:<br>enhet,<br>volym | Antal<br>gångar<br>per<br>dygn | Maxdos<br>per<br>dygn | Adm.<br>sätt | Anvisning med indikation,<br>kontraindikation,<br>max antal tillfällen<br>innan läkarordination samt<br>anmärkning<br>(för införande i Melior max<br>240 tecken)                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------|-----------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Acetylcystein<br>Brustablett 200<br>mg    | 1 st                    | 3                              | 3 st                  | p.o          | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Slemlösande.<br/> <b>ÖNH:</b> Slem i luftvägar, segt sekret i svalg, strålningsmucosit, slem i trachealkanyl.</p> <p>Får ges vid sex tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Brustabletterna innehåller natrium. Kan ges i PEG. Upplöses i ½- 1 glas vatten.</p> |
| Alvedon<br>Brustablett 500<br>mg          | 1–2 st                  | 4                              | 8 st                  | p.o          | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Smärtstillande, feberned-sättande.<br/> <b>ÖNH:</b> Smärtstillande, feberned-sättande.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Försiktighet vid leversjukdom, leverinsufficiens.</p>                                               |
| Alvedon<br>Filmdragerad<br>tablett 500 mg | 1–2 st                  | 4                              | 8 st                  | p.o          | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Smärtstillande, feberned-sättande.<br/> <b>ÖNH:</b> Smärtstillande, feberned-sättande.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Försiktighet vid leversjukdom, leverinsufficiens.</p>                                               |
| Diazepam<br>Rektallösning<br>5 mg         | 1                       | 1                              | 1                     | rektalt      | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Mot svårhävda epileptiska kramper när iv alternativ ej kan ges.</p>                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                |       |   |       |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------|-------|---|-------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                |       |   |       |         | <p><b>ÖNH:</b> Mot svårhävda epileptiska kramper när iv alternativ ej kan ges.</p> <p>Får ges vid ett tillfälle.</p> <p>Kontakta läkare vid kramper.</p>                                                                                                                                                               |
| Dimor<br>Filmdragerad<br>tablett 2 mg          | 1 st  | 8 | 8 st  | p.o     | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Symtomatisk behandling av diarré.</p> <p><b>ÖNH:</b> Symtomatisk behandling av diarré.</p> <p>Får ges vid åtta tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p>                                                                                                                     |
| Diklofenak<br>Suppositorium 50 mg              | 1 st  | 3 | 3     | rektalt | <p><b>Indikation</b></p> <p><b>KIR:</b> Smärtstillande, febernedsättande.</p> <p><b>ÖNH:</b> Smärtstillande, febernedsättande.</p> <p>Får ges två tillfällen innan läkare kontaktats.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Känd allergi mot NSAID eller ASA. Grav astma, ulcus, nedsatt njurfunktion/förhöjt kreatinin.</p> |
| Dulcolax<br>Suppositorium 10 mg                | 1 st  | 1 | 1 st  | rektalt | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Förstoppning.</p> <p><b>ÖNH:</b> Förstoppning.</p> <p>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Ileus, tarmobstruktion, akuta kirurgiska bukfall, svår dehydrering.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Effekt inom 15–60 minuter.</p>     |
| Furix<br>Injektionsvätska,<br>lösning 10 mg/ml | 20 mg | 1 | 20 mg | i.v     | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Akut eller hotande njurinsufficiens (oliguri/anuri) särskilt om tecken till övervätskning föreligger (ödem).</p> <p><b>ÖNH:</b> Akut eller hotande njurinsufficiens (oliguri/anuri) särskilt om tecken till övervätskning föreligger (ödem).</p>                              |

|                                                                           |               |   |         |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------|---|---------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           |               |   |         |     | <p><i>Får ges vid ett tillfälle innan läkare kontaktas.</i></p> <p><b>Kontraindikation:</b> Hotande eller manifest leverkoma. Anuri. Svår toxisk njurskada. Svår hypokalemi eller hyponatremi. Hypovolemi, med eller utan samtidig hypotension (lågt blodtryck).</p>                                                                                                                                                  |
| Gaviscon<br>Oral suspension                                               | 10 – 20<br>ml | 3 | 60 ml   | p.o | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Vid gastritsmärtor, sura uppstötningar, halsbränna.<br/><b>ÖNH:</b> Vid gastritsmärtor, sura uppstötningar, halsbränna.</p> <p><i>Får ges vid sex tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Kontraindikation:</b> Ej till njurinsufficianta patienter.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Tas ej vid samma tidpunkt som vissa antibiotika, t ex kinoloner, tetracykliner.</p> |
| Glukos 50 mg/ml<br>med Na40 + K20<br>Infusionsvätska,<br>lösning 50 mg/ml | 1000<br>ml    | 2 | 2000 ml | i.v | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Fasta, vätskeförlust.<br/><b>ÖNH:</b> Fasta, vätskeförlust.</p> <p><i>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Kontraindikation:</b> Grav hjärtsvikt, lungödem, grav njursvikt.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Total vätsketillförsel skall beaktas. Kontroll av urinproduktion kan behövas.</p>                                                         |
| Glukos<br>Injektionsvätska,<br>lösning 300<br>mg/ml                       | 10 ml         | 3 | 30 ml   | i.v | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Ges vid hypoglykemi där per oral tillförsel ej är möjlig.<br/><b>ÖNH:</b> Ges vid hypoglykemi där per oral tillförsel ej är möjlig.</p> <p><b>Kontraindikation:</b><br/>Normoglykemi, hyperglykemi.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Följ blodsocker noggrant efter administrering.</p>                                                                                                |

|                           |          |   |       |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------|----------|---|-------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           |          |   |       |          | <i>Kontakta läkare vid hypoglykemi.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Hirudiod kräm             | 3 - 5 cm | 3 | 15 cm | utvärtes | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Tromboflebit, efter venös infart.<br><b>ÖNH:</b> Tromboflebit, efter venös infart.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Ibuprofen 400 mg          | 1 st     | 3 | 3     | p.o.     | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Smärtstillande, febernedsättande.<br><b>ÖNH:</b> Smärtstillande, febernedsättande.<br><br><i>Får ges vid tre tillfällen innan läkare kontaktas.</i><br><br><b>Kontraindikation:</b> Känd allergi mot NSAID eller ASA. Grav astma. Ulcus. Nedsatt njurfunktion/förhöjt kreatinin.<br><br><b>Anmärkning:</b> Kan ges i PEG. Gastritbesvär i samband med behandling behandlas med omeprazol. |
| Imovane<br>Tablett 5 mg   | 1 st     | 1 | 1 st  | p.o      | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.<br><b>ÖNH:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.<br><br><i>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i><br><br><b>Kontraindikation:</b> Ges inte till patienter med sömnapné, leverinsufficiens eller myastenia gravis, ej vid EDA - se rutin.<br><br><b>Anmärkning:</b> Ges omedelbart före sänggående.                        |
| Imovane<br>Tablett 7,5 mg | 1 st     | 1 | 1 st  | p.o      | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.<br><b>ÖNH:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.<br><br><i>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i>                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                |                           |   |       |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------|---------------------------|---|-------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                |                           |   |       |         | <p><b>Kontraindikation:</b> Ges inte till patienter med sömnapné, leverinsufficiens eller myastenia gravis, ej vid EDA - se rutin.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Ges omedelbart före sänggående.</p>                                                                                                                                                                 |
| Klyx<br>Rektallösning<br>1 mg/ml+250 mg/ml     | 1 st<br>120 ml<br>-240 ml | 1 | 1 st  | rektalt | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Förstoppning.<br/><b>ÖNH:</b> Förstoppning.</p> <p>Får ges vid ett tillfälle innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Tarmobstruktion- eller perforation, ileus, akuta kirurgiska bukfall, inflammatoriska tillstånd i tarmen.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Snabbt insättande effekt.</p>                  |
| Laktulos<br>Oral lösning 670 mg/ml             | 10–30 ml                  | 1 | 30 ml | p.o     | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Förstoppning.<br/><b>ÖNH:</b> Förstoppning.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Ileus, galaktosemi.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Initialt 30 ml dagligen givet som en dos.</p>                                                                                     |
| Laxiriva<br>Pulver till oral lösning i dospåse | 1–2 st                    | 1 | 2 st  | p.o     | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Förstoppning.<br/><b>ÖNH:</b> Förstoppning.</p> <p>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Tarmobstruktion eller perforation, ileus, akuta kirurgiska bukfall eller svåra inflammatoriska tillstånd i tarmen.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Tas som engångsdos på morgonen.</p> |

|                                                      |               |   |               |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------|---------------|---|---------------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Laxoberal<br>droppar, lösning<br>7,5 mg/ml           | 10<br>droppar | 2 | 20<br>droppar | p.o  | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Vid opioidbehandling, förstoppning.<br/> <b>ÖNH:</b> Vid opioidbehandling, förstoppning.</p> <p>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Akuta kirurgiska bukfall, tarmobstruktion, svår dehydrering.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Effekt efter c:a 10 timmar.<br/> Individuell dosering. Initialt 10 droppar på kvällen.</p> |
| Metoklopramid<br>Tablett 10mg                        | 1 st          | 2 | 2 st          | p.o  | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående.<br/> <b>ÖNH:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående.</p> <p>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Tarmvred. Tillstånd där en stimulering av gastrointestinal motilitet utgör risk, t ex gastrointestinala blödningar.</p>                             |
| Natriumklorid<br>Infusionsvätska,<br>lösning 9 mg/ml | 1000<br>ml    | 1 | 1000 ml       | i.v  | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Ersättning av stora vätskeförluster via ventrikel.<br/> <b>ÖNH:</b> Ersättning av stora vätskeförluster via ventrikel.</p> <p>Får ges vid ett tillfälle innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Grav hjärtsvikt.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Total vätsketillförsel skall beaktas. Kontroll av urinproduktion och elektrolytstatus följs.</p>          |
| Natriumklorid                                        | 2 ml          | 6 | 12 ml         | Inh. | <p><b>Indikation:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                    |             |   |          |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------|-------------|---|----------|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Spädningsvätska för parenteralt 9 mg/ml                            |             |   |          |          | <p><b>KIR:</b> Slemlösande vid segt slem hos tracheostomibehandlade patienter samt för patienter med segt slem pga ÖNH-relaterade besvär.</p> <p><b>ÖNH:</b> Slemlösande vid segt slem hos tracheostomibehandlade patienter samt för patienter med segt slem pga ÖNH-relaterade besvär.</p> <p>Får ges vid sex tillfällen innan läkare kontaktas.</p>                                            |
| Nezeril<br>Näsdroppar,<br>lösning i<br>endosbehållare<br>0,5 mg/ml | 1<br>dos/er | 3 | 3 dos/er | nasalt   | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Nästäppa vid förkylning, slemhinneavsvällande.</p> <p><b>ÖNH:</b> Nästäppa vid förkylning, slemhinneavsvällande.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Anmärkning:</b> En endospipett i vardera näsborren. Kan ge slemhinneskador.</p>                                                                               |
| NiQuitin Clear<br>Depotplåster 14<br>mg/24 timmar                  | 1 st        | 1 | 1 st     | utvärtes | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.</p> <p><b>ÖNH:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Nyligen genomgången hjärtinfarkt, instabil eller progredierande angina, Prinzmetals angina, svår hjärtrytmi eller nyligen inträffad stroke.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Lämplig dosering väljs efter dygnskonsumtion av nikotin.</p> |
| NiQuitin Clear<br>Depotplåster 21<br>mg/24 timmar                  | 1 st        | 1 | 1 st     | utvärtes | <p><b>Indikation:</b></p> <p><b>KIR:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.</p> <p><b>ÖNH:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Nyligen genomgången hjärtinfarkt, instabil eller progredierande</p>                                                                                                                                                                |

|                                               |          |   |       |          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------|----------|---|-------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                               |          |   |       |          | <p>angina, Prinzmetals angina, svår hjärtrytmi eller nyligen inträffad stroke.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Lämplig dosering väljs efter dygnskonsumtion av nikotin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                 |
| NiQuitin Clear Depotplåster 7 mg/24 timmar    | 1 st     | 1 | 1 st  | utvärtes | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.<br/> <b>ÖNH:</b> Nikotinabstinens, rökavvänjning.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Nyligen genomgången hjärtinfarkt, instabil eller progredierande angina, Prinzmetals angina, svår hjärtrytmi eller nyligen inträffad stroke.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Lämplig dosering väljs efter dygnskonsumtion av nikotin.</p>                          |
| Ondansetron Injektionsvätska, lösning 2 mg/ml | 4 - 8 mg | 4 | 32 mg | i.v      | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående, opioidbehandling.<br/> <b>ÖNH:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående, opioidbehandling.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Försiktighet bör iakttas vid nedsatt leverfunktion och vid behandling av äldre. Subakut tarmobstruktion bör övervakas.</p> |
| Ondansetron tablett 4 mg                      | 1 - 2 st | 4 | 8 st  | p.o      | <p><b>Indikation:</b><br/> <b>KIR:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående, opioidbehandling.<br/> <b>ÖNH:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående, opioidbehandling.</p> <p>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p>                                                                                                                                                  |

|                                                  |               |   |        |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------|---------------|---|--------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  |               |   |        |      | <b>Anmärkning:</b> Försiktighet bör iakttas vid nedsatt leverfunktion och vid behandling av äldre. Subakut tarmobstruktion bör övervakas.                                                                                                                                                                                                                             |
| Oxascand<br>Tablett 5 mg                         | 2,5 - 5<br>mg | 6 | 30 mg  | p.o. | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Kortvarig oro/ångest.<br><b>ÖNH:</b> Kortvarig oro/ångest.<br><br>Får ges vid tre tillfällen innan läkare ska kontaktas.<br><br><b>Kontraindikation:</b> Sömnapné<br>Försiktighet vid samtidig behandling med andra psykofarmaka samt vid behandling av äldre.<br><br><b>Anmärkning:</b> Lägre dos till äldre. Ej vid EDA- se rutin |
| OxyNorm<br>Kapsel, hård 5 mg                     | 1 st          | 4 | 4 st   | p.o. | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Svår opioidkänslig smärta.<br><b>ÖNH:</b> Svår opioidkänslig smärta.<br><br>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.<br><br><b>Anmärkning:</b><br>Beroendeframkallande!<br><br>Restriktioner vid EDA - se rutin.                                                                                                     |
| OxyNorm<br>Injektionsvätska, lösning 10 mg/ml    | 2,5–5<br>mg   | 5 | 25 mg  | i.v. | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Vid svår smärta.<br><b>ÖNH:</b> Vid svår smärta.<br><br>Får ges vid fem tillfällen innan läkare kontaktas.<br><br><b>Kontraindikationer:</b> Andningsdepression, sekretstagnation, akut leversjukdom, orostillstånd under alkohol- eller sömnmedelspåverkan.<br><br>Restriktioner vid EDA - se rutin.                               |
| Paracetamol<br>Infusionsvätska, lösning 10 mg/ml | 100 ml        | 4 | 400 ml | i.v  | <b>Indikation:</b><br><b>KIR:</b> Korttidsbehandling av måttlig smärta.                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                   |         |   |         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------|---------|---|---------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   |         |   |         |      | <p><b>ÖNH:</b> Korttidsbehandling av måttlig smärta.</p> <p><i>Får ges vid fyra tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Kontraindikation:</b> Försiktighet vid leversjukdom.</p>                                                                                                                                                                                  |
| Postafen<br>Tablett 25 mg                         | 1 st    | 2 | 2 st    | p.o. | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Illamående och kräkningar.<br/><b>ÖNH:</b> Illamående och kräkningar.</p> <p><i>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Anmärkning:</b> Använd med försiktighet till äldre.</p>                                                                                                                             |
| Primperan<br>Injektionsvätska,<br>lösning 5 mg/ml | 10 mg   | 3 | 30 mg   | i.v  | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående.<br/><b>ÖNH:</b> Postoperativt och cytostatikainducerat illamående.</p> <p><i>Får ges vid tre tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Kontraindikation:</b> Tillstånd där en stimulering av gastrointestinal motilitet utgör risk, t ex gastrointestinala blödningar.</p> |
| Propavan Tablett<br>25 mg                         | 1–2     | 1 | 2 st    | p.o. | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.<br/><b>ÖNH:</b> Tillfälliga och kortvariga sömnbesvär.</p> <p><i>Får ges vid tre tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p> <p><b>Anmärkning:</b> 30–60 minuter före sänggåendet.</p>                                                                                                         |
| Ringer-Acetat<br>Infusionsvätska,<br>lösning      | 1000 ml | 2 | 2000 ml | i.v  | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Fasta, vätskeförlust.<br/><b>ÖNH:</b> Fasta, vätskeförlust.</p> <p><i>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</i></p>                                                                                                                                                                                                     |

|                                                        |         |   |                                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------|---------|---|------------------------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                        |         |   |                                    |        | <p><b>Kontraindikation:</b> Grav hjärtsvikt, lungödem, grav njursvikt.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Total vätsketillförsel skall beaktas. Kontroll av urinproduktion kan behövas.</p>                                                                                                                                                                                  |
| Salipra<br>Lösning för<br>nebulisator 0,5<br>mg/2,5 mg | 2,5 ml  | 3 | 7,5 ml                             | Inhal. | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Obstruktiv luftväg.<br/><b>ÖNH:</b> Obstruktiv luftväg.</p> <p>Får ges vid tre tillfällen innan läkare kontaktas.</p> <p><b>Kontraindikation:</b> Svår hjärtskärslsjukdom, glaukom, okontrollerad hypertyreos, obehandlad hypokalemi.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Används inte vid akut astma, dosen salbutamol är för låg.</p> |
| Syrgas                                                 | 1–3 l   | - | Får ges till nästa ordinarie rond. | grimma | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Andnöd, låg syresättning.<br/><b>ÖNH:</b> Andnöd, låg syresättning.</p> <p>Får ges till nästa ordinarie rond.</p> <p><b>Relativ kontraindikation:</b><br/>Kronisk respiratorisk insufficiens, svår KOL.</p> <p><b>Anmärkning:</b> Startdos 0,5 l vid relativ kontraindikation ex. KOL.</p>                                    |
| Tavegyl<br>Tablett 1 mg                                | 1 st    | 2 | 2 st                               | p.o.   | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Allergisk reaktion så som ex. urtikaria.<br/><b>ÖNH:</b> Allergisk reaktion så som ex. urtikaria.</p> <p>Får ges vid två tillfällen innan läkare ska kontaktas.</p>                                                                                                                                                           |
| Xylocain Gel 2 %                                       | 5–20 ml | 1 | 1                                  | lokalt | <p><b>Indikation:</b><br/><b>KIR:</b> Ytanestesi av uretra vid kateterisering.<br/><b>ÖNH:</b> Ytanestesi av uretra vid kateterisering.</p> <p>Får ges vid ett tillfälle innan läkare ska kontaktas.</p>                                                                                                                                                            |

|  |  |  |  |  |                                                   |
|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  | <i>Anmärkning: Män 20 ml och kvinnor 5–10 ml.</i> |
|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------|

### **Ändringar från föregående version:**

#### **Tillagda läkemedel:**

Glukos Injektionsvätska, lösning 300 mg/ml  
 Hiroduid salva  
 Metoklopramid Tablett 10mg  
 Natriumklorid Infusionsvätska, lösning 9 mg/ml  
 Natriumklorid spädningsvätska för inhalation  
 Ondansetron tablett 4 mg  
 Salipra  
 Syrgas

#### **Borttagna läkemedel:**

Andolex munskölj  
 Atarax 25 mg  
 Bisolvon oral lösning  
 Cocillana etyfin oral lösning  
 Diazepam Rektallösning 10 mg  
 Glucos 25 mg/ ml buffrad infusionvätska  
 Heparin 100 IE/ml  
 Hexident munskölj 1 mg/ml  
 Microlax  
 Mollipect  
 Oculentum Simplex ögonsalva  
 Omnipaque injektionsvätska  
 Oxascand 10 mg  
 Robinul injektionsvätska 0,2 mg/ml  
 Sondnäring  
 Stesolid 2 och 5mg  
 Xyloproct rektalsalva  
 Xyloproct suppositorium  
 Zofran filmdragerad tablett 4 mg och 8 mg  
 Zofran munlöslig frystorkad tablett

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Avdelning 61 NÄL

**Innehållsansvar:** Emilia Geirup, (emige3), Teamledare

**Granskad av:** Maria Normann, (marno75), Överläkare, Ida Martinsson, (idama2), Överläkare

**Godkänd av:** Andreas Samuelsson, (andsa4), Enhetschef

**Dokument-ID:** NU10087-1448824057-299

**Version:** 1.0

**Giltig från:** 2026-09-08

**Giltig till:** 2027-09-08